

de groene ruimte

Nader onderzoek paarplaats vleermuizen Koninginnedijk, Grave

Colofon

Titel	Nader onderzoek paarplaats vleermuizen Koninginnedijk, Grave
Projectnummer	09062
Opdrachtgever	Gemeente Grave Postbus 7 5360 AA Grave
Datum	8 december 2009
Status rapport	eindrapport
Bestand	09062-eindrapl.wpd
Opdrachtnemer	De Groene Ruimte bv Postbus 400 6700 AK Wageningen tel. 0317-423969 fax 0317-418758 dgr@dgr.nl www.dgr.nl
Handtekening voor akkoord directie	Naam : ir. P.A.F.M. Reijbroek Handtekening:
Auteursrecht	De auteursrechten van dit rapport rusten bij zowel opdrachtgever als opdrachtnemer, tenzij schriftelijk anders is/wordt overeengekomen. Alleen degenen bij wie het auteursrecht rust zijn gerechtigd het rapport voor eigen gebruik te vermenigvuldigen, te verspreiden of toe te passen, alsook om het ter informatie aan derden openbaar te maken tegen onderling (= zij bij wie het auteursrecht rust) overeengekomen voorwaarden (kosten, citeren, gebruiken, wijzigen etc).
Aansprakelijkheid	Raadpleging van en eventuele verdere handelingen met/op basis van het door De Groene Ruimte bv geleverde product vallen buiten elke verantwoordelijkheid van opdrachtgever en/of De Groene Ruimte bv.

Plangebied	Het onderhavige nader onderzoek betreft het trafohuisje aan de Koninginnedijk. Zie verder de rapportage van de quickscan.
Aanleiding	In de door De Groene Ruimte uitgevoerde quickscan van 1 oktober 2009 wordt nader onderzoek naar het transformatorhuisje aanbevolen, omdat op basis van de quickscan niet kon worden uitgesloten dat het huisje door vleermuizen wordt gebruikt als paarplaats vleermuizen. In 2006 is vleermuisonderzoek uitgevoerd en werd er geen verblijfplaats in het transformatorhuisje aangetroffen; er werd toen echter geen veldwerk verricht in de paartijd van de Gewone dwergvleermuis.
Aandachtspunten	Het trafohuisje als paarplaats voor Gewone dwergvleermuis.
Uitvoering	<p><u>Medewerker(s)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • R. Noordhuis (veldwerk en rapportage) • ir. P.A.F.M. Reijbroek (eindrapportage en projectleiding) <p><u>Veldbezoeken</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 november 2009. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden tussen ca. 17.30 en 18.30 uur. Het was droog helder weer, windkracht 3 - 4, de temperatuur was ca. 10 °C. • 12 november 2009. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden tussen ca. 17.30 en 18.20 uur. Het was droog weer, deels bewolkt, windkracht 3 - 4, de temperatuur was ca. 11 °C. • 19 november 2009. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden tussen ca. 17.30 en 18.00 uur. Het was droog weer, deels bewolkt, windkracht 3 - 4, de temperatuur was ca. 12 °C. <p><u>Uitvoering</u></p> <p>Het onderzoek is uitgevoerd conform het protocol van het Netwerk Groene Bureaus inzake vleermuisonderzoek, met de volgende aanpassingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De omstandigheden tijdens de veldbezoeken waren minder optimaal voor vleermuizen, al voldeden temperatuur en weersomstandigheden aan de norm uit het vleermuisprotocol. Daarom is extra ingezet op sporenonderzoek, door met behulp van een ladder vrijwel het gehele gebouw af te zoeken op sporen van vleermuizen.
<u>Beschrijving plangebied</u>	
Zie de rapportage van de quickscan.	
<u>Waarnemingen</u>	
vleermuizen	Op geen van de avonden zijn vleermuizen waargenomen bij het transformatorhuisje in de uitvliegtijd. Rond deze tijd van het jaar vliegen Gewone dwergvleermuis slechts enkele uren in het begin van de avond en

	<p>vliegen vrij vroeg uit bij goede omstandigheden. Hoewel de temperaturen en weersomstandigheden voldeden aan het vleermuisprotocol, vlogen bij de eerste twee bezoeken geen vleermuizen in het centrum van Grave. Op 19 november vlogen nabij Koninginnedijk 24 drie Gewone dwergvleermuizen. Hieruit kan de conclusie worden getrokken dat hier een winterverblijf van de soort aanwezig is. Het gebouw heeft een spouw en is verwarmd. Dit gebouw staat buiten het huidige plangebied. Op 12 november is het transformatorhuisje onderworpen aan een nauwkeurige inspectie met behulp van een ladder. Er is onder de dakpannen gekeken en er is gezocht in de open stootvoegen. Er zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen.</p>
overige zoogdieren	<p>Onder de dakpannen werden uitwerpselen van zowel Bosmuis als Huispitsmuis aangetroffen.</p>
vogels	<p>Op 4 november verscheen tijdens het veldbezoek een Steenuil op het huisje zonder dat er werd gezien waar de uil vandaan kwam. Daarna is gezocht naar mogelijkheden voor de uil en bewoningssporen van de uil in het trafohuisje. Er werden geen sporen van een vaste verblijfplaats van de Steenuil aangetroffen in het gebouw (bijvoorbeeld geen enkele braakbal of veer). Het is waarschijnlijk dat de uil van Bastion Bekaf nabij de stad Grave komt. Hier zijn enkele fruitbomen met geschikte holtes en is de uil waarschijnlijk gehoord. De Steenuil is bij de veldbezoeken in 2006 niet aangetroffen.</p>

Conclusies

- Op basis van de veldbezoeken en het sporenwerk wordt ervan uitgegaan, dat er geen vaste verblijfplaats (paarplaats) van vleermuizen in het trafohuisje aanwezig is.
- Tijdens het veldwerk is éénmalig een Steenuil gezien op het trafohuisje, maar de uil heeft er geen vaste verblijfplaats.

Advies

- Het trafohuisje kan zonder speciale vereisten vanuit de Flora- en faunawet worden afgebroken.
- Bij de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met broedende vogels. Broedgevallen in of nabij het plangebied mogen niet worden verstoord. Zo kort mogelijk voor aanvang (maximaal enkele dagen) dient het plangebied en de omgeving gecontroleerd te worden op broedgevallen. Indien deze worden vastgesteld, dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden, totdat de broedgevallen op natuurlijke wijze zijn geëindigd en de jongen het nest definitief hebben verlaten.
Indien de ingreep in of rond het broedseizoen plaatsvindt, wordt geadviseerd om potentiële nestplaatsen in het winterseizoen ongeschikt gemaakt voor broeden, zodat de kans op broedgevallen tijdens de ingreep wordt verkleind.
- Bij de uitvoering is te allen tijde de algemene zorgplicht uit de Flora- en faunawet van toepassing. Dat houdt onder andere in, dat individuele planten en dieren niet onnodig verstoord, beschadigd of vernietigd mogen worden; dit geldt ook voor (zeer algemene) soorten zonder bijzondere beschermingsstatus.

Nadere informatie

Van het transformatorhuisje klonk een op de batdetector storend geluid met name rond de 30 kHz. Dit zou van negatieve invloed kunnen zijn op het vóórkomen van vleermuizen in het gebouw.